

Parlament Europejski a prawa kobiet

Parlament Europejski, jako jedyna instytucja Unii Europejskiej wyłaniana w wyborach bezpośrednich i na co dzień utrzymująca za pośrednictwem posłów bliski kontakt z obywatelami, jest szczególnie wyczulona na prawa człowieka, w tym prawa kobiet. "Siłą napędową" Parlamentu Europejskiego w zakresie definiowania, promowania i ochrony praw kobiet jest utworzona w 1984 roku, licząca 35 posłów, **Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia (FEMM)**.

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia ma uprawnienia w zakresie:

1. definiowania, promocji i ochrony praw kobiet w Unii oraz środków wspólnotowych w tym zakresie;
2. likwidacji wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć;
3. nadzorowania realizacji umów i konwencji międzynarodowych dotyczących praw kobiet;
4. promocji praw kobiet w krajach trzecich;
5. polityki równych szans, w tym równości między kobietami i mężczyznami w dostępie do rynku pracy i w sposobie traktowania w pracy;
6. realizacji i dalszego rozwijania zasady równości szans we wszystkich sektorach;
7. polityki informacyjnej dotyczącej kobiet.

Opinia Komisji Praw Kobiet towarzyszy większości aktów prawnych, nad którymi pracuje Parlament. Gwarantuje to ochronę interesów kobiet na przykład w sferze zatrudnienia, przemysłu czy zdrowia publicznego.

Przemoc wobec kobiet

Zjawisko przemocy jest problemem, który dotyczy kobiet w każdym wieku, niezależnie od wykształcenia, dochodów i pozycji społecznej. Walka z tą ukrywaną patologią jest szczególnie trudna. W wielu krajach UE brakuje skutecznych rozwiązań prawnych chroniących ofiarę.

Program Daphne

Parlament Europejski 16 września 1997 roku wezwał Radę Unii Europejskiej i Komisję do podjęcia konkretnych działań. W efekcie 1999 rok został ogłoszony "Europejskim Rokiem walki z przemocą wobec kobiet". Komisja uruchomiła na wniosek Parlamentu program DAPHNE, przeciwdziałający przemocy wobec kobiet i dzieci. **W maju 2007 roku Parlament Europejski zaaprobował realizację III etapu programu DAPHNE i przeznaczył na realizację projektu w latach 2007-2013 ponad 116 mln euro.** Do najważniejszych celów Programu należą m.in.: walka z wszelkimi formami przemocy i zapewnienie wsparcia ofiarom

przemocy i grupom ryzyka. Jednym z podstawowych elementów programu Daphne III jest wspieranie podmiotów realizujących jego cele w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet oraz pomocy ofiarom m.in. poprzez udzielanie dotacji operacyjnych oraz dotacji na konkretne projekty ponadnarodowe leżące w interesie UE.

W lutym 2007 r. Parlament Europejski przyjął sprawozdanie w którym **zaapelował o przyjęcie postawy „zero tolerancji” wobec zjawiska przemocy**. Celem działań Parlamentu jest podniesienie świadomości społecznej w odniesieniu do tego problemu. By zmniejszyć przemoc domową potrzebna jest zmiana prawa. Dlatego posłowie zaapelowali do rządów państw członkowskich o uznanie przemocy seksualnej i gwałtu w małżeństwie za przestępstwo. Parlament chce zagwarantowania ofiarom przemocy bezpiecznego dostępu do policji, prokuratury i sądów oraz skutecznej egzekucji prawa. Dzieci będące świadkami przemocy wobec swoich matek powinny także zostać uznane za ofiary przemocy.

W rezolucji w sprawie równouprawnienia kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej przyjętej we wrześniu 2007 r., Parlament Europejski zażądał gwarancji przestrzegania równouprawnienia płci i **ograniczenia przypadków dyskryminacji kobiet**.

Handel kobietami

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 roku głosi, że "nie wolno nikogo czynić niewolnikiem, ani nakładać na nikogo służebności; niewolnictwo i handel niewolnikami są zakazane we wszelkich postaciach". Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej stwierdza: "Handel ludźmi jest zakazany".

Państwa Unii Europejskiej uzgodniły ramowe decyzje o walce z handlem ludźmi oraz z wykorzystaniem seksualnym dzieci i z pornografią dziecięcą. Przyjęto dyrektywę pozwalającą przyznawać zezwolenia na krótki pobyt na terenie UE ofiarom handlu ludźmi, które współpracują od odpowiednimi władzami. Finansowany ze środków unijnych program AGIS wspiera współpracę państw członkowskich w walce z handlem ludźmi w celach seksualnych, a program Daphne III - w walce z przemocą wobec kobiet i dzieci. Brak jednak unijnych przepisów odnoszących się szczegółowo do handlu kobietami w celach seksualnych. Przepisy narodowe i działania poszczególnych członków Unii w tej dziedzinie znacząco różnią się, z czego korzystają organizacje przestępcze. Problem handlu kobietami, w tym także w celach seksualnych, narasta.

Parlament Europejski od lat zwraca uwagę na ten problem i nalega aby państwa członkowskie zwalczały go skuteczniej, bardziej stanowczo i w sposób lepiej skoordynowany. W styczniu 2006 roku Parlament Europejski uznał handel kobietami za jedną z form przestępczości zorganizowanej. Posłowie do Parlamentu Europejskiego przyjęli zapis pozwalający na ściganie osób, które świadomie korzystają z usług kobiet przymuszanych do prostytucji. Zdaniem Parlamentu Europejskiego, państwa członkowskie powinny uchwalić przepisy, które usprawnią ściganie i karanie handlarzy, ich współników, autorów stron internetowych ogłaszających usługi pośrednictwa w handlu ludźmi, osób zachęcających, organizujących lub korzystających z usług seksualnych małoletnich, a także do ścigania osób trudniących się praniem brudnych pieniędzy pochodzących z tego handlu.

Przymusowa prostytucja

Parlament Europejski zorganizował 8 marca 2006 r. w Brukseli konferencję poświęconą zjawiskom handlu ludźmi i przymusowej prostytucji w czasie światowych imprez sportowych.

Komisja parlamentarna FEMM wskazała, że **światowe imprezy sportowe, wystawy i kongresy powodują zwiększony popyt na prostytucję i usługi seksualne**. Większość kobiet świadczących te usługi, to ofiary zorganizowanej przestępczości, często zwabione fałszywymi ofertami legalnej pracy, a następnie zmuszone do prostytucji.

Posłowie przypominają, że deklaracja w sprawie sportu, przyjęta w grudniu 2000 roku, wzywa instytucje Wspólnoty, by w swych działaniach uwzględniały edukacyjne wartości sportu, oraz postuluje uwypuklanie społecznych i kulturalnych aspektów sportu w polityce krajowej i wspólnotowej. W związku z powyższym pytają Komisję Europejską czy w obecnych strategiach walki z handlem ludźmi uwzględnia się wydarzenia sportowe i jakie strategie, wspólnie z państwami członkowskimi, zamierza zaproponować w celu walki z przymusową prostytucją.

Posłowie zauważają, że **niejednokrotnie ofiary przymusowej prostytucji obawiają się współpracować z władzami publicznymi** i pytają o sposoby postępowania w takich sytuacjach. Podkreślają konieczność zapewnienia ofiarom lepszej ochrony prawnej i wsparcia organizacji kobiecych w walce z przymusową prostytucją. **Posłowie chcieliby wiedzieć, jakie inicjatywy zamierza podjąć Komisja Europejska w zakresie gromadzenia danych dotyczących zjawiska handlu ludźmi i nadzoru nad przestrzeganiem zasad na szczeblu krajowym.**

Równouprawnienie kobiet

Chociaż kobiety stanowią 52% unijnej populacji, mają znacznie słabszą niż mężczyźni pozycję na rynku pracy. Dane statystyczne są alarmujące. Tylko jedna trzecia stanowisk kierowniczych zajmowana jest przez kobiety. Podobnie jest wśród właścicieli przedsiębiorstw. **Różnice w wynagrodzeniu oscylują wokół 15% na niekorzyść kobiet**. Kobiety częściej niż mężczyźni pozostają bez pracy.

W 2006 roku Parlament Europejski oraz Rada Unii Europejskiej ustanowiły program na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej (PROGRESS). **Program PROGRESS, dysponował w latach 2007 - 2013 roku budżetem 743 mln EUR. 12% środków przeznaczono na zwalczanie nierówności między kobietami a mężczyznami.**

13 marca 2007r. **Parlament przyjął rezolucję w sprawie planu działań na rzecz równości kobiet i mężczyzn (2006-2010)**. W dokumencie tym sygnalizuje potrzebę przeprowadzenia szczegółowych badań zjawiska przemocy związanej z płcią oraz opracowania wskaźników dotyczących ofiar przemocy. Postuluje również, aby państwa członkowskie rozważyły opracowanie i wdrożenie metod zapobiegających stosowaniu przemocy wobec kobiet i dążyły do jej powstrzymania.

6 marca 2008 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet Parlament Europejski zorganizował konferencję poświęconą „Roli kobiety w dialogu międzykulturowym”. Konferencję otworzył Przewodniczący Parlamentu Hans-Gert Pöttering. Tego samego dnia Parlament Europejski zorganizował również seminarium pt. „Polityka równości płci w pracach parlamentarnych”, którego uczestnicy podzielili się doświadczeniami w zakresie promocji idei równości płci. W obu spotkaniach udział wzięli członkowie sieci komisji parlamentarnych ds. równych szans kobiet i mężczyzn (NCEO).

W 2007 roku **Parlament poparł powołanie nowej unijnej instytucji zajmującej się równouprawnieniem**. Ma nią być Europejski Instytut ds. Równości Mężczyzn i Kobiet (European Institute for Gender Equality). Dzięki zbieraniu i analizowaniu danych przez Instytut, Unia Europejska będzie mogła skuteczniej kontrolować przestrzeganie prawa dotyczącego równouprawnienia płci.